

РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Задатак 1.

Упрошћени израз $\left(\frac{b}{a} - \frac{a}{b}\right)\left(\frac{a-b}{a+b} - 1\right)\left(\frac{a+b}{a-b} + 1\right)$ има облик:

- а) $a^2 + 2ab + b^2$; б) -4 ; в) 4 ; г) 1 .

Решење:

Уз услове да је $a \neq 0$, $b \neq 0$, $a + b \neq 0$, $a - b \neq 0$, дати израз једнак је:

$$\begin{aligned}\left(\frac{b}{a} - \frac{a}{b}\right)\left(\frac{a-b}{a+b} - 1\right)\left(\frac{a+b}{a-b} + 1\right) &= \left(\frac{b^2}{ab} - \frac{a^2}{ab}\right)\left(\frac{a-b}{a+b} - \frac{a+b}{a+b}\right)\left(\frac{a+b}{a-b} + \frac{a-b}{a-b}\right) = \\ &= \frac{b^2 - a^2}{ab} \cdot \frac{a-b-a-b}{a+b} \cdot \frac{a+b+a-b}{a-b} = \frac{(b-a)(b+a)}{ab} \cdot \frac{-2b}{a+b} \cdot \frac{2a}{a-b} = \\ &= \frac{-(a-b)(b+a)}{ab} \cdot \frac{-4ab}{(a+b)(a-b)} = 4.\end{aligned}$$

Тачно решење задатка је под **в) 4**.

Задатак 2.

Ако је $\log 3 = a$, $\log 5 = b$, тада је $\log_{60} 16$ једнако:

- а) $\frac{3-3a}{b+1}$; б) $\frac{6-6a}{2b+1}$; в) $\frac{3+3a}{b+1}$; г) $\frac{4-4b}{a-b+2}$.

Решење:

Применом особина логаритама добија се:

$$\log_{60} 16 = \frac{\log 16}{\log 60} = \frac{\log 2^4}{\log(3 \cdot 5 \cdot 4)} = \frac{4 \log 2}{\log 3 + \log 5 + \log 2^2} = \frac{4 \log \frac{10}{5}}{a + b + 2 \log \frac{10}{5}} =$$

$$= \frac{4(\log 10 - \log 5)}{a + b + 2(\log 10 - \log 5)} = \frac{4(1 - b)}{a + b + 2(1 - b)} = \frac{4 - 4b}{a - b + 2}.$$

Тачно решење задатка је под **г) $\frac{4-4b}{a-b+2}$** .

Задатак 3.

Ако су странице троугла чланови аритметичког низа, полуобим једнак 15 cm , а површина $15\sqrt{3} \text{ cm}^2$, тада је дужина висине која одговара најдужој страници троугла једнака:

а) $5\sqrt{3} \text{ cm}$; б) $\frac{15\sqrt{3}}{7} \text{ cm}$; в) $\frac{15\sqrt{3}}{3} \text{ cm}$; г) $3\sqrt{3} \text{ cm}$.

Решење:

Ако странице троугла, чланове аритметичког низа, означимо редом са: $a_1 = a - d$, $a_2 = a$, $a_3 = a + d$, из услова да је полуобим једнак 15 cm , односно, обим, збир све три странице троугла једнак 30 cm , добија се да је $a = 10 \text{ cm}$. Остале странице троугла добиће се израчунавањем разлике аритметичког низа d . Из услова површине, применом Хероновог обрасца, добија се:

$$P = \sqrt{15 \cdot (15 - 10)(15 - (10 - d))(15 - (10 + d))} = 15\sqrt{3} \quad /^2$$

$$15 \cdot 5 \cdot (5 + d)(5 - d) = 15^2 \cdot 3$$

$$25 - d^2 = 9 \Leftrightarrow d^2 = 16 \Leftrightarrow d = \pm 4.$$

Ако претпоставимо да је a_1 најкраћа страница у троуглу, тј. да је аритметички низ растући, онда је $d = 4$, а странице у троуглу $a_1 = a - d = 6 \text{ cm}$, $a_2 = a = 10 \text{ cm}$, $a_3 = a + d = 14 \text{ cm}$. Висину која одговара најдужој страници, наћи ћемо из услова за површину:

$$P = \frac{a_3 \cdot h_3}{2} \Leftrightarrow \frac{14 \cdot h_3}{2} = 15\sqrt{3},$$

одакле се добија да је $h_3 = \frac{15\sqrt{3}}{7} \text{ cm}$.

Тачно решење задатка је под **б) $\frac{15\sqrt{3}}{7} \text{ cm}$** .

Задатак 4.

У правилан многоугао који има укупно **9** дијагонала уписан је круг. Површина тог круга износи **$27\pi \text{ cm}^2$** . Површина многоугла у који је уписан круг износи:

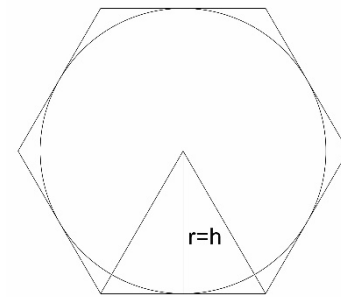
- а) $9\sqrt{3}cm^2$; б) $27\sqrt{3}cm^2$; в) $54\sqrt{3}cm^2$; г) $\frac{81}{2}\sqrt{3}cm^2$.

Решење:

Коришћењем обрасца за укупан број дијагонала многоугла, добија се:

$$D_n = \frac{n(n-3)}{2} = 9 \Leftrightarrow n^2 - 3n - 18 = 0 \Leftrightarrow n_1 = 6 \quad n_2 = -3 .$$

Како је $n \in N$, ($n \geq 3$), једино решење које прихватамо је $n = 6$, тј. да је у питању шестоугао.

Из површине круга добија се:

$$27\pi = r^2\pi = h^2\pi \Leftrightarrow h = 3\sqrt{3} cm = \frac{a\sqrt{3}}{2} \Leftrightarrow a = 6 cm .$$

Површина шестоугла биће једнака:

$$P = 6 \frac{6^2\sqrt{3}}{4} = 3 \frac{36\sqrt{3}}{2} = 54\sqrt{3} cm^2 .$$

Тачно решење задатка је под **в) $54\sqrt{3}cm^2$** .